

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 112 (1362) ♦ П'ятниця, 21 червня 1996 року ♦ Ціна договірна

Тисяча сторінок і одна ніч

Денне і вечірнє засідання 19 червня

Пілу годину народні депутати допикали Михайла Сироту — голову Тимчасової спеціальної комісії з доопрацювання проекту Конституції, найрізноманітнішими запитаннями щодо врахованих і неврахованих поправок до проекту Основного Закону. Коли зважити, що до комісії надійшло більше як п'ять тисяч поправок та пропозицій, то говорити було про що. Тому й у списку бажаних постановити запитання — аж 100 депутатів. Однак, як мусив підсумувати Олександр Мороз, за його підрахунками лише кілька запитань стосувалися змісту документа, а інші мали швидше політичне забарвлення.

Але ще більше політики, на думку багатьох парламентаріїв, було під час з'ясування деяких, здавалося б, аполітичних, норм Регламенту Верховної Ради щодо подальшої процедури розгляду проекту Конституції. Депутати-комуністи та їхні однодумці звинуватили членів Тимчасової спеціальної комісії у неусвідомленості, а також нарікали на відсутність можливості ознайомитися в «рекордний» строк — за одну ніч — з цим тисячосторінковим документом.

(Закінчення на 2-й стор.).

ДЛЯ ПАНИКИ НЕМА ПІДСТАВ

«Немає підстав злімати паніку, треба усунути причини, які призвели до складного становища в агропромисловому комплексі», — наголосив Леонід Кучма на засіданні Ради регіонів при Президентові України. На ньому йшлося про ситуацію в АПК та про забезпечення потреб держави у сировинних та продовольчих ресурсах.

В інформації віце-прем'єр-міністра Михайла Зубця та виступах названо низку причин, з яких становище в галузі через несприятливі погодні умови напружене, продовжується спад виробництва тваринницької продукції. Зокрема, відзначалося, що Міністерство сільськогосподарства і продовольства, окремі області та державні адміністрації не забезпечують ефективного управління та впливу на сільськогосподарське виробництво, знизили вимоги до керівників і спеціалістів господарств щодо безумовного виконання держзамовлення та регіональних контрактів на сільськогосподарську продукцію. Рада регіонів визнала незадовільною роботу Мінсільгоспроду.

Московська політика багата на сюрпризи...

Офіційні підсумки першого туру голосування на президентських виборах у Росії було оголошено найближчим часом, повідомив Центровиборчком РФ.

Стало відомо, що в Москві силовими структурами затримано двох ключових осіб передвиборчої кампанії Президента — Аркадія Євстаф'єва (помічника Анатолія Чубайса) та Сергія Лісовського (організатора масової акції «Голосуй або програв»). Вони були відпущені після тривалих бесід зі співробітниками Федеральної служби безпеки.

Президент Росії Борис Єльцин запрошений на лондонську зустріч «вісімки», де обговорюватимуться питання розширення політичних зв'язків з Росією. Однак він вирішив залишитися у Москві напередодні другого туру виборів. Замість Президента до Франції вирушить Прем'єр-міністр Віктор Черноміркін. Це із розумінням сприйнято на Заході, сказав Президент США Білл Клінтон.

Ще однією подією в Росії, безпосередньо пов'язаною з виборами, стало призначення секретарем Ради безпеки Олександра Лебеля.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОДИН ВАТ

на користь зіпсованого настрою

Національна комісія з питань регулювання електроенергетики України (НКРЕ) ухвалила рішення про збільшення з 1 липня тарифів на електроенергію для побутового сектора споживачів у середньому на 30% «з урахуванням зходів щодо соціального захисту малозабезпечених прошарків населення».

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в НКРЕ, рішення затверджено на пропозицію Міністерства енергетики України. Очікується, що Кабінет міністрів прийме з цього приводу відповідну постанову.

Тариф для населення, яке мешкає в міських населених пунктах у будинках, не обладнаних електроплитами, зміниться з 6400 крб. за 1 кВт/г до 8300 крб., у міських населених пунктах у будинках, обладнаних електроплитами, — з 4500 крб. до 5300 крб.

У сільських населених пунктах тариф зміниться з 6000 крб. до 7800 крб. за кВт/г.

Згідно з рішенням комісії, для промислового сектора споживачів тарифи також збільшаться.

Рішення про збільшення тарифів ухвалено з огляду на значне зростання цін на енергоносії, а також падіння курсу українського карбованця відносно до долара.

(Закінчення теми читайте на 2-й стор.).

ЗВІРИЛИ КУРС

Співробітництво України з Міжнародним валютним фондом було головною темою зустрічі Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка з керівником місії МВФ Адальбертом Кнобелем, — повідомляє Укрінформ.

Під час конструктивної бесіди глава уряду детально розповів пану Кнобелю про те, як Україна долає нишівні економічні труднощі. Криза несплатежів, заборгованість по виплаті заробітної плати, енергозатратне виробництво, яке дісталось молодій незалежній державі у спадок, все це вимагає великих витрат з державного бюджету. Щоб значно зменшити такі витрати, уряд перш за все пішов на значне скорочення управлінського апарату.

(Закінчення на 2-й стор.).

Впроваджують нову: раз і готово?

Всеукраїнське товариство «Прогресс» спільно з низкою національно-демократичних партій та організацій розпочинає кампанію «з упровадження української мови в усі сфери життя на терені України».

Про це йдеться в резолюції, ухваленій у Києві учасниками «круглого столу» «Церква і мовне питання в новій Конституції України», повідомляє «Інтерфакс-Україна».

У номер

Звірили курс

(Початок на 1-й стор.)

Чітке регламентування коштів для органів державної влади, упорядкування надання пільг. Урядом вже зроблено конкретні кроки, які мають спонукати населення до значного збереження енергоресурсів. Всі ці заходи, за попередніми даними, дадуть можливість зекономити для державного бюджету 211 трлн. грн.

Павло Лазаренко широко подякував Адальберту Кнобель за розуміння і велику роботу Міжнародного валютного фонду по підтримці стабільної економічної ситуації в Україні. Він підкреслює, що в Україні, де нині здійснюється курс економічних реформ, проголошений Президентом України Леонідом Кучмою, не буде допущено розкручування інфляційної спіралі.

З свого боку Адальберт Кнобель подякував за відвертий виклад економічної ситуації, відзначивши, що Україна дотримується своїх зобов'язань перед МВФ. Це закладає надійні підвалини для піднесення економіки України, залучення до надійних інвестицій зарубіжних партнерів.

В інтерв'ю журналістам після зустрічі з Прем'єр-міністром України Павлом Лазаренком Адальберт Кнобель зазначив, що в цей приїзд місія МВФ почала роботу з урядом, Національним банком над середньостроковою економічною програмою, яка є наступною після виконання програми «Стенд-бай» і розрахована на 1997–1999 роки. Для цього сформовані спеціальні робочі групи за участю фахівців міністерств, відомств, банків та міжнародних експертів. Мета цієї роботи — вироблення стратегії програми, завдяки якій економіка України стає ринковою. Сума кредиту поки що не обговорювалась, але вона буде досить вагомою, підкреслює Адальберт Кнобель.

Московська політика багата на сюрпризи

(Початок на 1-й стор.)

Першого ж дня на новому посту генерал повідомив, що він придумав спробу заколоту, назвавши його ГКЧП-3. За його словами, прибічники відставного міністра оборони Павла Грачова вмовляли його підняти війська і тим самим натиснути на Президента. Олександр Лебедь заборонив передавати у війська будь-які накази Грачова, а також зажадав, що віднині всі призначення на керівні посади Служби безпеки будуть узгоджуватися з секретарем Радом безпеки.

Президент Росії Борис Єльцин провів консультації з Прем'єр-міністром Віктором Черномірдіном. Прийнято рішення ухвалити з посолів уряду РФ Олега Сосковця, керівника Федеральної служби безпеки Михайла Барсукова і керівника Служби безпеки Президента Олександра Коржакова. Борис Єльцин прокоментував цей крок так: «Щобтрібно міняти кадри, щоб були свіжі люди».

Стрілятимуть за законом

Кабінет Міністрів України прийняв Постанову «Про затвердження Положення про порядок охорони суверенних прав України у її виключній (морській) економічній зоні», повідомляла Українську прес-службу Прикордонних військ України. Згідно з цим Положенням охорона виключної (морської) економічної зони та контроль за реалізацією прав і виконанням зобов'язань інших держав, українських та іноземних юридичних і фізичних осіб, міжнародних організацій здійснюються Прикордонними військами, органами риболовства Міністерства і органами Микообезпек. Основні функції покладені на морські сили Прикордонних військ як на найбільш підготовлені для цього.

Тепер морські сили Прикордонних військ мають право застосовувати зброю для відбиття збройного нападу на них або на інші судна України, для припинення військових дій з боку іноземних суден проти українських надводних та підводних об'єктів, а також для припинення збройного опору з боку суден-порушників за законодавства України під час їх зупинки та затримання в інших випадках.

Грійтеся вдома

Учням Первомайського і Нижньогородського районів Криму «апошляло»: місцева влада звернулася до Міністерства освіти автономії з проханням здійснити спільний експеримент. Тепер діти навчатимуться у два «прийоми» — з серпня по грудень і з березня по червень, а відпочиватимуть у січні й лютому. Пояснює це з трьох обставин, що виконано відповідних районів не змогли знайти гроші для закупівлі палива.

За словами заступника міністра освіти Автономної Республіки Крим Володимира Каврайського, так саме становилося склалося і в інших районах півострова і тому кожний регіон сам визначає режим роботи загальноосвітніх шкіл. А нинішнього навчального року в Криму навчатимуться 350 тисяч дітей.

Тисяча сторінок і одна ніч

(Початок на 1-й стор.)

А представники правих сил у парламенті вважали ці та інші аргументи, особливо збачення ходу засідання в русло обговорення норм Регламенту, надуманими і звинувачували лівих у блокуванні конституційного процесу.

Як наслідок, жоден із запропонованих проєктів рішень не набрав належної кількості голосів: ні пропозиція розпочати постійне обговорення проєкту Конституції й голосувати в поєдиному режимі, ні пропозиція визнати роботу комісії Михайла Сироти незадовільною й відкласти розгляд проєкту Основного Закону до 9 липня.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз наполягав на тому, щоб дати час визначитися фракціям і групам, які мають відібрати, так би мовити, безконфліктні статті проєкту Конституції, що можуть набрати 300 голосів, а решту інших узгоджувати потім. Коли і ця пропозиція не набрала під час голосування належної кількості голосів, Олександр Мороз перед тим, як оголосити перерву до 16 годин, дав доручення постійній парламентській Комісії з питань Регламенту, депутатській етиці та забезпечення діяльності депутатів, а також юридичному відділу подати висновки щодо того, чи відповідає його пропозиція нормам Регламенту.

Після перерви голова цієї Комісії Петро Шейко заявив, що Верховна Рада заклала основу для довіального трактування Регламенту ще під час прийняття постанови про розгляд

проєкту Конституції 19 червня, а звідти випливає і нинішня ситуація, посилаючись на порушення Регламенту. Ось чому, на його думку, немає підстав лише заради форми повертатися до регламентної процедури і таким чином переносити розгляд проєкту Конституції. Але у цей самий час один із членів цієї комісії Михайло Дорошевський звинувачує Петра Шейку мало не в узурпації влади і заявив, що Комісія вважала за необхідне повернутися до доопрацювання і лише після цього, дотримуючись усіх вимог Регламенту і Закону про статус народного депутата,

вносити проєкт Конституції на розгляд сесії. Одним словом, маємо відкрити розгляд проєкту...

Усе це Олександр Мороз охарактеризував так: ми сьогодні виявилися заложниками ситуації, і повернувшись до своїх таїх пропозицій, щоб визначитися спочатку з безконфліктними статтями, а потім щодо інших шукати консенсусу. Він оголосив порядок подальшої роботи парламенту: до 12 годин наступного дня працювати над проєктом у комісіях чи індивідуально, потім — у фракціях і групах, а з 16 годин визначитися на засіданні ради фракцій.

Анатолій БЕНЬ.

Один ват на користь зіпсованою настрою

Кабінет міністрів затвердив обсяги електроенергії, що її відпускають атомні станції

Згідно з розпорядженням уряду, безпосередньою споживачем або третім особам буде відпущено 12 млрд. кіловат-годин енергії на умовах передплати за встановленим тарифом — еквівалент 0,024 долара за кіловат-годину — з дисконтом до 25%. Встановлено обсяги для кожної з п'яти українських АЕС.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-центрі уряду, адресне відпускання електроенергії

здійснюється за пропозицією Держкоматому та Міністерству України з метою забезпечення АЕС свіжым ядерним паливом, вивезення відпрацьованого палива, закупівлі обладнання та матеріалів, оплати послуг під час ремонтних робіт на енергоблоках, виконання робіт щодо підвищення безпеки станцій і капітального будівництва.

Адресне відпускання електроенергії здійснювати-

меться на договірній основі виключно на внутрішньому ринку України, а оплата транспортування електроенергії за договорами з Національним диспетчерським центром — паливом заліку боргів підприємств Міністерства перед АЕС.

Кошти, отримані внаслідок адресного відпускання електроенергії, направлятимуться атомним електростанціям, передусім, на оплату заборгованості за достав-

лене свіжє й відпрацьоване ядерне паливо.

У травні поточного року 5 АЕС України виробили 5,8 млрд. кіловат-годин електроенергії, що становить 44,3% від загального обсягу виробленої в країні електроенергії.

На початок червня борг споживачів електроенергії перед АЕС становить близько 130 трлн. грн.

ЛІТНЄ тепло заволоділо Україну швидко й нагально. Немов у прагненні акнайдійніше зітхнути з пам'яті «жасів на рідкістю холодної минулої зими.

На частку, як задоволено не розслабилися наробних депутатів України, що після майже річної перерви розглянули Національну енергетичну програму України до 2010 року. Прийнятий 14 липня 1995 року в першому читанні програму пропонує року серйозно доопрацювали зацікавлені міністерства, відомства, офіційні й неофіційні опоненти.

Адже мова йшла про документ, який визначатиме стратегію розвитку паливно-енергетичного комплексу України на найближчі 15 років. А суть стратегії — у забезпеченні потреб держави в паливно-енергетичних ресурсах, у значному зменшенні залежності України від імпорту енергоносіїв, що останнім часом неопосильним тягарем лягає на економіку держави.

В основі затвердженої програми — орієнтація на максимальне використання власних енергетичних ресурсів і на енергозбереження, а в перспективі — скорочення залежності України від імпортованих поставок енергоносіїв майже на 40%.

Світові експерти-енергетики надзвичайно високо оцінюють енергетичний потенціал України. Вважають за цілком можливе повне енергетичне самозабезпечення усіх потреб держави.

Що збережемо і здобудемо, з того й жити будемо

Які ж тут визначаються пріоритети?

Перш за все — стабілізація вугільної промисловості. Реконструкція діючого шахтного фонду, будівництво нових шахт дасть можливість довести видобуток вугілля у 2010 році до 170 млн. тонн. Цього цілком досить для забезпечення потреб усього народного господарства України у твердому паливі. А це, у свою чергу, гарантує енергетичну безпеку держави. Не можна при цьому не відзначити і соціального аспекту розвитку вуглевидобутку. Для сотень тисяч мешканців вугільних регіонів України це пожиття програми означає стабільний розвиток, підвищення рівня життя.

Намічено у програмі і подальший розвиток нафтогазового комплексу, зокрема за рахунок освоєння шельфу Чорного й Азовського морів. Передбачається майже вдвічі збільшити видобуток нафти і газу.

Енергетичний комплекс розвиватиметься шляхом реконструкції діючих і будівництва нових теплових електростанцій, подальшого розвитку атомної енергетики. На початку нового тисячоліття Україна має виробляти не менш як 50% елек-

троенергії на теплових станціях, до 40% — на АЕС і до 10% — за рахунок відновлюваних та альтернативних джерел енергії.

Належне — і надзвичайно важливе — місце відведене у програмі питанням ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів у всіх сферах народного господарства України.

Чітко визначено комплекс заходів для реалізації Закону «Про енергозбереження»: необхідність розроблення нормативної бази, енергетичних стандартів, питомих витрат палива й енергії для всіх галузей виробництва, для всіх сфер нашого буття. А державний комітет України з енергозбереження є своєрідним інструментом реалізації цього напрямку Національної енергетичної програми України.

Чи не вперше в документі державної ваги, документі, який розглядає суто технічні проблеми господарювання, серйозну увагу приділено також питанням здоров'я нашого довілля, а тим самим — екологічного благополуччя держави, здоров'я її громадян.

Сарген ШАВОТЕНКО, журналіст.

«Дозволено все, що не заборонено. Заборонено все, що не дозволено»

Три розмови з Олександром Карповим

— Олександр Миколайовичу, кажучи про розв'язання загальних проблем, ви жорстко позбавили таку можливість з Конституцією. Чому так? Власне, що таке Конституція з наукової точки зору, яке місце належить їй у системі організації суспільних інститутів?

— Термін «конституція» в науці вживають у двох значеннях. Перше з них, яке часто визначають терміном «реальна конституція», зустрічаємо в Аристотеля, котрий у своїй знаменитій «Політій» тлумачив конституцію як «певний порядок для мешканців однієї держави». Іншими словами, реальна конституція — це державний лад, стала модель державної діяльності, що визначає той чи той ціннісно-нормативний кодекс. Причому цей кодекс не обов'язково має форму зводу законів, притаманного сучасним державам. Він може мати й характер релігійно-політичних заповітів або неписаних одвічних традицій, яким підпорядковані чинні закони держави. У принципі, на підставі таких уявлень функціонував державний лад у більшості країн Старого Світу аж до нинішнього часу.

У другому, найпоширенішому значенні, термін конституція означає звіт законів, юридичний або нормативний акт. Вона становить систему зафіксованих у спеціальному документі (або кількох документах) порівняно сталих правил (законів), які визначають систему правових норм, що мають найвищу юридичну силу і регулюють взаємовідносини людини і суспільства за державою, а також засади організації і діяльності самої держави, її основи, цілі і устрій, способи політичного волевиявлення та ухвалення рішень, становище особистості в державі.

— У першій нашій розмові, кажучи про методологію підходу до суспільних явищ, ви згадали принципи історизму. Коли кризь його призму поглянути на світову конституційну історію, то які тенденції, що характеризують розвиток конституційно-правового регулювання суспільних відносин, ви зазначили б?

— На зорі конституціоналізму, котрий розпочався наприкінці XVIII століття, відносини між людиною, суспільством і державою обмежувалися, як правило, політичною сферою. Тому конституції декларували здебільшого громадянські (тобто особисті) і політичні (публічні) права і свободи людини і громадянина, а із соціально-економічними звичайно лише право власності. У конституційному порядку закріплювалася також форма організації державної влади, її поділ на законодавчу, виконавчу і судову, визначалися їх взаємовідносини. Загострення соціально-класових конфліктів у XIX і особливо в XX столітті призвело до того, що конституції почали, у тій чи тій формі, регулювати основи всього суспільного ладу. Каталог конституційних прав і свобод повповнюється соціально-економічними і соціально-культурними правами і свободами. З'являються конституційні права і свободи, з одного боку, підприємців, роботодавців, а з іншого — найманих працівників. Конститу-

ції, ухвалені в XX столітті, й особливо після другої світової війни, набувають значне місце регулювання відносин між названими категоріями громадян, між іншими соціальними спільнотами і групами. Слід також зазначити, що з середини XX століття в конституціях бачимо місце приділяють політичним партіям, іншим громадським, недержавним структурам. Визначення їх місця в суспільному житті, їх політичної ролі стає невід'ємною частиною будь-якої демократичної конституції.

констатувати певну схожість, а не тотожність. І лише в такому розумінні (розумінні схожості) можна казати про те, що конституції дещо схожі на правила гри, в якій розташування фігур визначає їхній ролевий статус, склад команди та її спеціалізації, правила руху і розділові знаки, що їх суворо дотримують усі гравці. Якщо цих умов дотримують, то виграє, як правило, не провідний, а майстер.

— А тепер, коли дозволимо, перейдімо від загальної теорії конституційного процесу до його непрості практики у нашій

від етапу до етапу, від ланки до ланки. А вживано до Конституції від першого читання до другого, від другого до всенародного референдуму.

А тепер кілька слів про інші проекти. Я не торкатимусь усіх, скажу лише про ті, що їх подано або вони можуть бути віднесені до категорії альтернативних. Гріші вони чи краші? І не гірші, і не краші, вони просто інші.

— Якщо я вірно вас розумію, ви маєте на увазі проект, поданий 125 народними депутатами, і проект, опублікований відпо-

як і в ринковій економіці, неприпустима монополія в будь-якій формі. Пам'ятає Черчілль, який казав про те, що демократія не найдосконаліша форма організації влади, але іншої, досконалішої, людство досі ще не винайшло.

— Якщо можна, хоча б кілька слів про проект, опублікований у газеті «Товариш».

— Це надзвичайно цікавий документ. У ньому гасло «вся влада — Радам» фактично замінено на гасло «вся влада — Голові Верховної Ради». Щоб не бути голосливим, звернімося до проекту. Так, у ст.32 зафіксовано положення, відповідно до якого «Голова Верховної Ради обирається всім населенням України і є найвищою посадовою особою в державі. Відповідно до ст.39 він є главою держави і виступає від імені народу України; він керує здійсненням зовнішньої політики; він є Верховним Головнокомандуючим Збройними Силами України; він нагороджує державних діячів нагородами» тощо. Ось такий — не під конкретну особу написаний, цілковито деідеологізований, проект, який утверджує цілковито народовадство і торжество соціалістичної демократії. Школа лишень, що він виявився поза увагою великої преси, громадськості, політиків. Аж нащо це і повчальний, і показовий приклад.

— У переліку складових ваг цього проекту сказано, серед іншого, що він «ідеологізований». А чому ви оцінюєте такий підхід у позитивному значенні? Ажде суперечки про потребу або наявність відсутності у державі, що будуватиме, певної державної ідеології не завершено.

— Та їх і не завершать доти, доки терміни «державна» та «ідеологія» вживатимуть не як наукові поняття, а в міру того, як замаеться сперечливим. Говорять про державу, а мають на увазі кишеньковий інструмент для відтіння у життя своїх політичних поглядів. Говорять про ідеологію держави, а мають на увазі свій бізнес, свої корпоративно-кланові інтереси. І все ж таки, за всього розмаїття визначень цього поняття в науці і ще більшої строкатості і плутанини в головах з цього приводу на побутовому рівні, безперечно те, що найвищим здобутком і теоретичної думки, і передової суспільної практики є правова держава. Звідси випливає, що іншої ідеології, крім права і його панування, у цивілізованій державі бути не може. А якщо перефразувати Чехова, то слід сказати, що не може бути того, що не може бути ніколи. Будучи інструментом для узгодження різноманітних, часом взаємновиключних інтересів, держава має діяти за «рамковим принципом» відносно у фізичній паралелограмі сил, де різні діють елементи конструкції та їхні криплення зрештою дають рівновагу. Шлях до такої майже ідеальної системи, що має місце в живій природі, не простий, і я це розумію. Проте я розумію й інше: якщо ми його не подумуємо, то довго нам доведеться ще хлюпатися у багні дикунства і варварства. За відвагою історичний оптиміст, я твердо переконаний: зможемо, подумуємо, подолаємо.

Розмова третя:

Про Конституцію та правила гри

— Ви сказали «будь-якої демократичної конституції». З цього випливає, що Конституція не обов'язково була демократична. Тоді яким вимогам вона має відповідати, щоб її вважали або вона була демократична?

— Щодо загального підходу скажу, що демократична конституція виконує три функції: а) виступає згоди народу, через яку встановлюється сама держава; б) вибір певної форми правління; в) надання владних повноважень владним структурам і вимогою їх обмеження. Щодо вимогог, то не перелічуватимусь всіх, назву лише дві, але найважливіші, вирішальні — це поділ і обмеження влади для оптимального забезпечення свободи. В частині першої вимоги демократична конституція визначає горизонтальний і вертикальний розподіл прерогатив між різними гілками влади, фіксуючи те, які органи або гілки влади здійснюють, відповідно, законодавчі, виконавчі і судові функції, які вони формують, як взаємодіють одна з одною, якими правилами, нормами і процедурами у своїх діях керуються. Іншими словами, демократична конституція містить у собі фактичну декларацію про основні органи і гілки влади, їх взаємозв'язки і взаємодії, про те, як вони під час цієї взаємодії стимулюють і обмежують одна одну. В цій частині хочу наголосити на тому, що система стримувань і протиграв становить наріжний камінь цивілізованого конституціоналізму, тому та чи та система обмежень посилає чільне місце в будь-якій демократичній конституції. Встановлення меж правління, затвердження тих чи тих специфічних шляхів і засобів реалізації владних повноважень, закріплення меж і прерогатив законодавчих, представницьких та виконавчих органів влади і фіксація процедур, за якими вони діють тощо, — усе це вже самим своїм фактом забороняє інші шляхи і засоби. Тим, ким керують, налягають гарантії проти свавілля тих, хто керує, виходячи з принципу: громадянам дозволено все, що не заборонено, владним структурам заборонено все, що не дозволено.

— Я звернула увагу на те, що у ваших міркуваннях про Конституцію, про владу, про власність частка зжиганий вислів «правила гри». Що це: наукове поняття чи метафора?

— Звісно, метафора, яка

багатостраждальній країні. Я знаю, що й у Конституційній комісії, членом якої ви є, і у Верховній Раді ви твердо обстоюєте позицію підтримки офіційних проектів (спочатку — поданого Конституційною комісією, а потім — узгодженого), наполягаєте на потребі прискорення прийняття Основного Закону. Невже вони так добре втілюють у собі ті засади й вимоги, про які ви казали вище? Або, можливо, ви вважаєте, що інші проекти ще гірші?

— Згадаймо ще раз про мух і котлет і відкріємом гірше від праведного. По-перше, я не вважаю і не вважаю офіційні проекти за ідеальні, і це показало їх наступне проходження й обговорення. До речі, в цьому немає нічого дивного, це й нормально, і природно. Серед пишущої братії, серед людей, обізнаних з технологією підготовки різних документів, для позначення першого варіанту, а нині йдеться саме про це, живають кілька назв: риба, лялька, болванка. Проте ці екзотичні назви нікого не збивають з пантелику, всі розуміють, про що йдеться, і не шаленіють, як правило, від їхньої недосконалості. Важливо лише, щоб перший варіант відповідав тим розрахунковим параметрам, реально-блоковим вимогам, що їх висувають до документів такого ґатунку. Розрахунковим не з точки зору мого політичного кута або ніші, а з точки зору, коли можна так висловитися, політичної фізики, тобто юридико-політичної науки та її останніх досягнень. До речі, і Регламент Верховної Ради, який визначає і перше читання, і друге, і третє.

— І що, ви серйозно гадаєте, що подані офіційні проекти цілком відповідали таким вимогам?

— Ні, звичайно. А ось головне — так. І саме тому їх слід було брати за основу для того, щоб зробити рух уперед, а не ходити колом, як загнаний кінь. Ажде й тоді було помітно, а нині тим паче стало зрозуміло, що небажання приймати офіційні проекти визначається не їхніми недоліками і недоробками, а їхнім політико-ідеологічним несприятливим.

Тепер про питання прискорення. Я проти прискорення, так само як і проти уповільнення. Я за нормальний перебіг конституційного процесу. Я за поступовість. Але «поступово» в мого розумінні не означає «повільно». Це значить —

відно до резолюції Політради СПУ від 14 жовтня 1995 р. в газеті «Товариш»?

— Так, саме про них я й хочу сказати кілька слів. Спочатку про проект «Конституції (Основного Закону) УРСР». Не вдаючись до подробиць, торкнусь лише загальних принципів, що ними, як відомо, не поступаються. Я про справжнє народовладдя у формі Рад. Спочатку про Ради, які, на думку їхніх прихильників, не заперечують демократизацію, наявність багатопартійності тощо. Чи так це? Звернімося до Леніна. Без керівної ролі Комуністичної партії, наголошував він, влада Рад — безглузда, некорисна, теоретично неспроможна і політично безперспективна. Звідси, коли йти за ленінською логікою, тоді або керівна роль Комуністичної партії, і лише за цієї умови можна говорити про владу Рад (тоді до чого тут демократизація і багатопартійність?), або не керівна роль. Тоді читай Леніна спочатку. Тепер про справжнє народовладдя, тобто про демократію з великої літери. Фактич, котрі цікавилися цією проблемою, добре знають, наскільки вона складна не тільки практично, а й теоретично. В політології вже усталилися положення, відповідно до якого демократично вважають ту політичну систему, за якої народ достатньо мірою здатен керувати самим собою. Звідси випливає, що єдиний для суверенного народу спосіб зберегти той ступінь владі, якої він потребує і яку сам у змозі здійснювати, полягає в тому, щоб не давати своїм правителям не обмежену владу. Це означає, що демократичний характер режиму може зберегтися, якщо принцип «вся влада — народові» поступово зміниться так, щоб перетворитися на гасло «вся влада — нікому». Демократично може бути життєздатною лише в тому разі, коли суворо дотримуватися принципу контролю над владою. А коли суворо дотримуватися гасло «вся влада — народу», то це рано чи пізно закінчиться нехтуванням конституційних гарантій і механізмів представницького правління. Тому заради збереження демократії потрібно закласти «вся влада чи то народу, чи то Радам» замінити принципом «ніхто не повинен мати всю повноту влади». На практиці це означає потребу поділу влади, про що ми вже говорили вище, бо у політиці,

(Закінчення. Початок в номері за 18 і 20 червня).

Розмову вела Людмила КОХАНЕЦЬ.

Київ

«Доля Перемоги і переможців»

В Українському державному музеї історії Великої Вітчизняної війни розпочалася Міжнародна науково-практична конференція «Доля Перемоги і переможців». Її з нагоди 55 років з початку трагедії стогіть проводить Рада організації ветеранів України. На конференцію, окрім ветеранів та істориків України, запрошено представників керівництва держави, ветеранських організацій країн СНД та Заходу, громадськість. З доповідями та повідомленнями виступають академіки та члени-кореспонденти АН України, дослідники і учасники Великої Вітчизняної.

Дніпропетровськ

Не впевнений — не збирай

З діагнозом отруєння грибами у реанімаційному відділенні обласної лікарні опинилися сім'я з чотирьох осіб з міста Костянтинівка. Аналогічні випадки зафіксовано в Донецьку і Слов'янську. Обласний центр охорони здоров'я закликав любителів грибів не збирати їх близько від автомагістралей, залізниць, смітників та в населених пунктах.

Одеса

Мисливці пішли під воду

Міжнародні змагання з підводного мисливства відбулися на Кучурганському водоймичі, що неподалік від Одеси. В них взяли участь понад 150 спортсменів з України, Молдови та Естонії. Для українських команд це був ще і перший етап відкритого кубка країни. В особистому залку переможцем став одесит Сергій Басун, а серед команд — спортсмени Одеської федерації підводного мисливства.

Сімферополь

«Артек» подарували «Рубін»

Уряд України подарував Міжнародному дитячому центру «Артек» теплицю «Рубін» на 180 посадових місць. Подарунок вручив міністр транспорту України І. Данихенко. Присутній на церемонії вручення прем'єр-міністра уряду Криму Аркадій Деменченко відзначив, що «Рубін» — це не лише являє уяги офіційного Києва до проблем дитячого відпочинку, а і реклама курортно-рекреаційного сектора економіки Криму.

Деменченко висловив упевненість у тому, що нинішній курортний сезон буде вдалим і дасть можливість Сімферополю суттєво поповнити бюджет. «Уже сьогодні в Криму відпочивають на 40 відсотків більше, ніж у цей період минулого року», — заявив прем'єр-міністр.

У наших колег

Доки штурмитиме «Радянське Прибужжя»?

РЕДАКЦІЙНИЙ КОЛЕКТИВ миколаївської газети «Радянське Прибужжя» нині штурмує редакції газет на профспілкових зборах переважно більшістю голосів висловили недовіру головному редакторові Є. Гоцуценку, його заступникові І. Антіпенку та головному бухгалтеру Н. Некрасовій. Про це вже інформувала наша газета. Таку категоричну реакцію викликало приховане зложивання названих керівників редакційними грошима.

Але газета має засновника, а відтак журналісти редакції не можуть впливати на кадрові питання. Тому профспілкові збори звернулися до обласної Ради народних депутатів з вимогою розглянути питання про доцільність перебування Є. Гоцуценка на посаді головного редактора, бо «з кожним днем його свавілля дедалі негативніше позначається на життєдіяльності редакції». Але відомо, що найкращий спосіб захисту — це напад. Тож у даному разі головний редактор авдас до нього звільнення першого заступника

В. Ільїна. Ось що розповів звільнений:

— Приводом для звільнення слугувало те, що я, мовляв, був ініціатором проведення чергової «п'янички» не в кабінеті головного редактора, а в секретаріаті, тим наробити організації «незаконні збори у робочий час».

Але журналісти газети знають, що причиною звільнення були квітні загальні збори трудового колективу, де я в числі інших висловив недовіру п'янички редактору як голові спеціальної комісії, створеної за рішенням редколегії та профкому.

Осторонь цього конфлікту не стояла обласна Рада народних депутатів. У травні було створено тимчасову комісію для вивчення ситуації в газеті. Члени комісії проводили зустрічі з колективом, профкомом, вивчали документацію. Засідання комісії відбувалися гласно, у її роботі брали участь делегати обласної, працівники редакції, фахівці, працівники газети. Комісія вивчила ряд порушень, які виявлялися у довідці. На жаль, не було досягнуто компромісу між редакцією і колективом. Тому комісія вирішила винести це питання на розгляд Миколаївської обласної Ради народних депутатів. А головному редакторові запропонувала скасувати наказ про звільнення його заступника В. Ільїна. Цього ображений керівник не зробив. І В. Ільїн вимушений був звернутися із позовом до суду.

Остаточного рішення суд не виніс, бо розгляд позовної заяви перенесено. Та й у конфлікті ре-

дактора і журналістського колективу рішення сулу не поставити останньої крапки. Це має зробити засновник газети. І якомога швидше, бо від конфронтації у творчому колективі страждають усі. І журналісти, котрим важко працювати з керівником, якому вони висловили недовіру, і редактор, який не може не помічати ставлення підлеглих до нього, і, головне, — читачі. Адже внутрішній конфлікт не робить «Радянське Прибужжя» більш цікавим і актуальним.

А чекати, доки проблема вирішиться сама собою, не варто. Надо далося зайшло протистояння. Правда, хтось із журналістів сказав: «Якби Гоцуценко вибачився перед нами, ми б йому все простили...»

Але власні помилки розвиватися і визнавати важко. Куди легше шукати «компромат» на інших і мститися, мститися...

Людмила ОПАНАСЕНКО.

УМАЛЮВНИЧОМУ передмісті столиці дванадцять років тому Академія наук ще тодішньої УРСР заснувала кардіологічний санаторій «Ворзель». Фахівці стверджують, що повітря тут насичене киснем високої іонізації, а радіаційний фон та температура повітря в лісі довічно-тropic нижчі, ніж на відкритій місцевості.

Сучасне обладнання й методи лабораторної та функціональної діагностики дають можливість лікарям санаторію провадити медичне обстеження та лікування пацієнтів на високому рівні. До того ж тут активно використовують нетрадиційні методи лікування — мануальні, психо-, магнітні, фітотерапію, є сучасний інгаляторій. А ще до послуг відпочивальників різноманітні види масажу, лікувальних ванн та душів, спортивні зали та кабінет механотерапії.

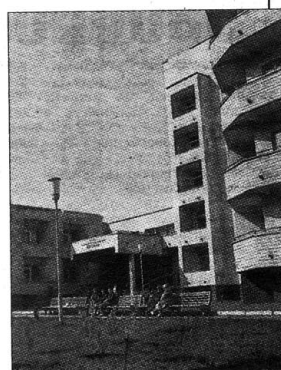
СКАРЖИВСЯ мені керівник фірми, яка організовує зарубіжні виставки в Україні:

— Веземо бізнесменів із усіх усюд, можна сказати, аж до порогу керівників підприємств. Тут їм не тільки продемонструють усі можливості зарубіжних фірм, а ще і пивом пригощатимуть, а вони на виставки не приходять. Як можна розвиватися, коли не знаєш, що в цій галузі роблять інші фахівці?

Заступник директора Київського виставкового центру фірми «АККО» Олександр Федоренко на це лише плечима стегнув: мовляв, це тому, що не всі бачать свою вигоду від таких заходів. У «АККО» великий досвід: розси-

Однак особливим власним досягненням і гордістю колективу «Ворзеля» вважає несподівано відкрите відділення реабілітації «Вірса», де лікують пацієнтів з екологічно небезпечних, радіаційно забруднених районів. Завдяки застосуванню ентоеросорбенту «ентеросгель», який сприяє виведенню радіонуклідів, а також внутрішньосудинного лазерного опромінення крові тут досягають високого реабілітаційного ефекту.

Важливим чинником ефективного лікування й відпочинку курортників є стабільний колектив здравниці. Чотири роки тому, розповідає головний лікар санаторію Тамара Руденко, «ворзельці» перейшли на госпрозрахунок відносно із своїм засновником. Пережили скорочення штатів. Однак нині всі працівники мають пристойні умови праці та стабільну й регулярну зарплату. У якій спосіб? Ворзельські кардіологи самі шукають своїх клієнтів, запровадивши, зокрема, метод укладання прямих догово-

рів з окремими підприємствами, установами та фірмами на оздоровлення їхніх працівників.

Олена ГОНЧАР.

Київська область.

Виставки

Хто не ризикує...

лаючи тисячі запрошень державним і приватним підприємствам, співробітникам фірми додають пакети пропозицій, у якому адресати обов'язково знайдуть свій інтерес.

Як-от цього разу, під час організації виставки «Чехторг-96», що відбуватиметься в Києві 25-29 червня.

— Одна справа — їхати за тридев'ять земель чи навіть до сусідньої Чехії шукати партнера і зовсім інша, коли він сам їде до тебе з пропозиціями і надією на співпрацю, — розповідає Олександр Анатолійович. — Цього разу 25 провідних чеських фірм, вивчивши можливості українських підприємств у багатьох галузях, везуть свою продукцію не тільки для того, щоб знайти покупців, а й установити коопераційні зв'язки.

У переліку експонатів — обладнання для цукрових заводів,

трубопроводів, харчової промисловості, пристроїв для очищення води, технологій виробництва котлів і обладнання для сміттєпереробних заводів — сотні найменувань різноманітної продукції. Цікаво, що серед експонатів — фірми, які можуть співробітничати і з великими підприємствами, і ті, які задовольняють потреби дрібних та середніх підприємств.

Неважаючи на бізнесовий ризик, чеські виробники все ж прагнуть зайняти свою нішу на українському ринку, а водночас і розшукати старих знайомих, з якими ще недавно успішно співпрацювали. «Чехторг-96» допоможе зустрітися давнім партнерам, налагодити нові зв'язки. Розташується експозиція у виставковому центрі фірми «АККО», що на проспекті Перемоги, 40-6.

Олександр МИКОЛАЙЧУК.

Спорт

Чвертьфіналісти визначилися

Зіграно завершальні матчі третього туру змагань у підгрупах фінальної частини чемпіонату Європи з футболу.

Група С. Манчестер. Італія — Німеччина. 0:0. На 9-й хвилині італієць Дзола не реалізував пенальті.

Ліверпуль, Росія — Чехія. 3:3. 0:1 Сухопарек, 5, 0:2 Кука, 19, 1:2 Мостовий, 51, 2:2 Тетрадзе, 54, 3:2 Бесчастних, 84, 3:3 Шмідер, 88.

Німеччина 2 1 0 5 0 7
Чехія 1 1 1 5 6 4
Італія 1 1 1 3 3 4
Росія 0 1 2 4 8 1

Група D. Ноттінгем. Хорватія — Португалія. 0:3. 0:1 Фігу, 4, 0:2 Жоао Пінту, 33, 0:3 Домінгуш, 82.

Шеффільд. Туреччина — Данія. 0:3. 0:1 Б. Лаудруп, 50, 0:2 Нільсен, 69, 0:3 Б. Лаудруп, 84.

Португалія 2 1 0 5 1 7
Хорватія 2 0 1 4 3 6
Данія 1 1 1 4 4 4
Туреччина 0 0 3 0 5 0

Таким чином, 23 червня в чвертьфіналах зосталися: Манчестер (17.00). Німеччина — Хорватія. Бірмінгем (20.30). Чехія — Португалія.

А напередодні, як ми вже повідомляли, змагатиметься інша четвірка. Ліверпуль (20.30). Франція — Нідерланди. Лондон (17.00). Іспанія — Англія.

ДАЛОГ У ЦЕНТРИ ЄВРОПИ

ЗА ДВА місяці наша держава відзначатиме п'яту річницю проголошення незалежності. День, який став атлентом одвічного прагнення українського народу до самовизначення, бажання бути захисником у власному домі. Очевидно, що світобудова особливим і для української дипломатії, яка багато зробила для утвердження позитивного іміджу України в світі. Кореспондент "Голосу України" взяв інтерв'ю у міністра закордонних справ Геннадія УДОВЕНКА, окресливши тему для розмови: «Поглиблення інтеграції України з регіональними і пан'європейськими політичними та економічними структурами як стратегічний курс зовнішньої політики держави».

— Україна з перших днів незалежності глибоко розуміє необхідність загальноєвропейської кооперації та інтеграції до європейських регіональних структур, ідентифікації та утвердження себе як суто європейської держави, яку було стично виключено із загальноєвропейських процесів розвитку. Що можна віднести до набутих у цьому напрямку? — Ні в кого не викликає сумніву факт, що за останні роки Україна все більш здобувала визнання як європейської держави. Вступ до Ради Європи та Центральноєвропейської Ініціативи, поглиблення співробітництва з такими структурами, як НАТО (у рамках програми «Партнерство заради миру»), Західноєвропейського союзу, Європійського союзу — красномовне свідчення того, що Україна твердо ступила на шлях демократії та інтеграції до загальноєвропейського простору.

Серед особливо важливих подій на шляху європейської інтеграції — візит Президента України до Страсбурга у квітні та його виступ на Парламентській Асамблеї Ради Європи, який підкреслював новий стан розвитку співробітництва у площині України — Рада Європи. Під час зустрічі та переговорів, а також з трибуни Парламентської Асамблеї було ще раз підтверджено рішучість і послідовність керівництва України у провадженні соціально-економічних, політичних та правових реформ, підтриманих соціального та етнічного миру в країні при розв'язанні складних проблем розвитку суспільства, чітко окреслено зовнішньополітичні пріоритети України у забезпеченні її національних інтересів. Україною було ще раз підтверджено готовність виконувати всі зобов'язання, взяті під час вступу до РЄ. Хочу підкреслити, що візит Президента України до РЄ ще раз засвідчив зростаючий інтерес європейських парламентаріїв до нашої держави як активної учасниці європейської та світової

політики, результатом чого має стати посилення діяльності керівництва України, спрямованої на розбудову правової держави та зміцнення позицій нашої країни щодо подальшої її інтеграції до європейських структур.

— На початку місяця Україна стала повноправним членом Центральноєвропейської Ініціативи. Що нас об'єднує з державами-членами цієї спільноти?

— Наспереди прагнення якнайшвидше інтегруватися до європейського економічного, політичного і правового простору, до ЄС і Центральноєвропейської зони вільної торгівлі (СЕТТА).

Повноправне членство в ЦЕІ вимагає від України здійснення адекватних заходів співпраці. Хочу відзначити, що розвиток співробітництва між Україною і країнами Центральної Європи є досить динамічним. Починаючи з 1992 року, Україна брала активну участь у статусі спостерігача та асоційованого члена у погодженні та реалізації багатьох програм і проєктів у рамках робочих груп ЦЕІ у галузі енергетики, сільського господарства, транспорту, міграції населення тощо.

— До речі, ви брали участь у зустрічі міністрів закордонних справ держав — членів ЦЕІ та Асоційованої Ради цієї організації, що відбулася 31 травня — 1 червня. На яких питаннях зосередили увагу учасники форуму?

— На питаннях багатостороннього співробітництва нашої країни та країн Центральної Європи. Але найважливішим досягненням є те, що повноправне членство в Ініціативі наближає нашу країну до ЄС — її головного стратегічного орієнтура. У цьому контексті хочу підкреслити, що стратегічним вибором України є повне членство в ЄС. Протягом останнього часу відносини між нашою країною та країнами — членами ЄС значно покращилися. Зокрема, з 1995 року, після візиту Президента України

— Усе йде так гладко?

— Звичайно, є чимало питань, які ще слід розв'язувати. Це, перш за все, необхідність остаточної ратифікації Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і ЄС, підписаної 1994 р. Більшість країн — членів ЄС. Угода ратифікована Верховною Радою України та чотирма країнами Євросоюзу разом з Європарламентом. Іншим важливим аспектом як з економічної, так і з політичної точки зору є необхідність визнання з боку ЄС за Україною статусу країни з перехідною економікою, що відповідало б економічним реаліям. Безумовно, Україні треба докласти величезних зусиль і пройти ще довгий шлях для того, щоб стати повноправним членом Євросоюзу.

— Політична інтеграція України до Європи відбувається також завдяки активній участі нашої держави у розробці моделі нової архітектури загальноєвропейської безпеки в рамках Організації Безпеки та Співробітництва в Європі (ОБСЄ). Розкажіть, будь ласка, детальніше про цю участь.

— Наприкінці травня в рамках Постійної ради ОБСЄ у Відні був розроблений український пропозиційний документ із цих питань. Ми поділяємо думку, що в основі нової архі-

тектури безпеки має бути створення єдиного європейського простору безпеки, вільного від будь-яких роз'єднувальних ліній. Ми всіляко підтримуємо також вироблення нової, політичної зобов'язувальної платформи безпеки, яка має об'єднати розроблені й прийняті досі в ОБСЄ норми та принципи і стати єдиним поступальним кроком на шляху підвищення рівня безпеки всіх держав — членів ОБСЄ.

Розуміючи, що взаємодія та співпраця європейських та трансатлантичних організацій та структур безпеки є необхідною умовою дієвості і надійності майбутньої моделі безпеки, що забезпечила б стабільність у світі, а також з огляду на своє виключне положення на Європейському континенті, Україна вважає життєво важливим поглиблення діалогу та співпраці. Протягом останнього часу у цьому напрямку зроблено важливі кроки вперед. Співробітництво нашої держави з країнами — членами НАТО у рамках програми «Партнерство заради миру» (ПЗМ), представництво українських делегатів у різноманітних формах Ради Північноатлантичного співробітництва (РПААС), Західноєвропейського союзу створює всі можливості для порозуміння та плідного співробітництва, засвідчує зростаючу роль нашої держави у процесі розробки нової архітектури європейської безпеки. Прикладом цьому є участь делегатів України у черговому засіданні РПААС на рівні міністрів закордонних справ, що відбулося нещодавно у Берліні. Обговорено стан та перспективи діяльності РПААС, програми ПЗМ, а також вплив механізмів зміцнення регіональної та європейської стабільності та безпеки.

Завтра Геннадій Удовенко відзначатиме своє 65-річчя. Журналісти "Голосу України" вітають ювіляра і зичать йому усього найкращого.

Хроніка. Факти. Події

Москва

Червоний день календаря

Глава російського уряду Віктор Чорномірдин підписав постанову уряду про оголошення 3 липня — день другого туру президентських виборів — вихідним.

Чим зможемо, тим і допоможемо

Підписано в Москві угоду про надання інформаційної, правової та організаційної допомоги з боку Міжпарламентської Асамблеї СНД недавно створеному Міжпарламентському комітету Білорусії, Казахстану, Киргизстану та Росії.

Вашингтон

«Плакали ваші грошки...»

Законопроект про введення більш жорстких економічних санкцій проти Лівії та Ірану одностайно схвалила палата представників конгресу США. Його сформульовано за принципом антикубіканського закону Хелмса-Бертона, зокрема передбачено шість різноманітних санкцій щодо іноземних компаній та окремих осіб, котрі вклали протягом року понад 40 мільйонів доларів в іранську нафтову промисловість.

Нью-Йорк

Після першого терміну — не йдуть

Бутрос Бутрос Галі прийняв рішення балотуватися на пост генерального секретаря ООН на другий п'ятирічний термін, повідомив його представник у зв'язках з пресою Ахмед Фаузі.

Бухарест

Результат хороший, але не відмінний

На виборах у місцеві органи влади Румунії правляча Партія соціальної демократії завоювала найбільшу кількість мейор — майже 32 проценти. Але про її остаточну перемогу говорити не доводиться.

Будапешт

Угорці всіх країн, єднайтеся!

У Будапешті відбувся 4-й Всесвітній конгрес угорців. У ньому брали участь 250 посланців з України керівників та активістів угорських культурно-освітніх товариств і громадських організацій, учени Києва, Львова, Жогорода, Берегова та інших міст нашої країни.

Париж

Чи можна не довіряти урядові?

Національні збори Франції відхилили абсолютною більшістю голосів резолюцію про недовіру уряду. Документ було внесено групою парламентаріїв від лівої опозиції.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Про що говорять

Отруєння століття

Літо нагадує, що в спекотні дні потрібно з особливою обережністю ставитися до власного здоров'я. Бо це не лише найнебезпечніша пора року для реабілітації витривалих... а й для різноманітних... харчових отруєнь.

Підтвердження — нещодавня трагедія в Угорщині. Як повідомив з Будапешта кореспондент Українформ, 4500 дітей та дорослих отруїлися поглинувши суміш виробництва спільної кухні асоційованого товариства «Юніор». До речі, ця фірма спеці-

алюється на приготування їжі для дошкільних і шкільних закладів.

Такого масового отруєння ще не спостерігалося протягом нишівного століття. 823 хлопців, переважно дітей, доведлося госпіталізувати. На жаль, є вже і жертви: одна людина поглинула їжу померла... Лабораторні проби показують, що в кожному мілілітрі страви — міліярди інфекційних салмонел.

Причини харчового отруєння, яке розцінювали як кримінал, з'ясовуються.

Піночет знову цілить у президенти

ЗА ТРИ з половиною роки до виборів, на яких вибранимуть наступника шістнадцятого президента Чилі Едуардо Фрея, вже визначилися багатокандидатів, повідомляє ІТАР-ТАРС.

Серед них — генерал-ветеран Аугусто Піночет, котрого завоює перемогу, обійме посаду у 84-річному віці.

За словами відставного генерала Хорхе Бальєрино, котрий очолював у роки воєнного режиму генеральний штаб

чильської армії і був генеральним секретарем канцелярії президента, Піночет більш ніж спроможний продовжити політичну діяльність не тільки як сенатор, а й на посаді президента республіки.

На думку Бальєрино, за Піночета могли б проголосувати, наприклад, шахтарі мілінарних підприємств, які нині страйкують, вимагаючи підвищення зарплати.

Успіху про можливість висунення кандидатури Піночета на пост глави держави заговорили під час святкування його 80-річчя торік. Якщо це станеться, то Піно-

чету доведеться розпочати боротьбу з представником правої опозиції, молодим політиком Андресом Альямандом, котрий очолює Партію національного оновлення. Проте колишній диктатор, знаменитий «стратегічним» розумом, не ризикнуватиме, якщо не буде переконаний у своїй перемозі. Тим паче, що досвід поразки у війні вже є. 1988 року він єдиний раз ухвалив указ про амністію. Тоді більшість чилійців висловила проти наміру диктатора прохочити керівництво урядом. Його поразка дала можливість Чилі повернутися до демократії.

ОМЕЛЬКОВА СІМЕЙКА

Думки, нав'яні листами читачів

Останніми роками всі ми — українці, росіяни, представники інших національностей — напружилися, стисли кулаки, приготувалися «доводити» один одному свою правоту. Українці кажуть: Україна — незалежна держава, а з цього випливає, що... І далі починають перелік власних «підбур»: держава мовою — українська... Цікаво, що на цьому «підбурі» закінчуються, а крик стоїть великий. Бо великодержавні шовіністи не можуть узяти до тями, чому це в Україні, яку вони так добре обирали, має бути державною саме українська мова?

Складається враження, що якби в Україні державною мовою стала, скажімо, англійська, то вони з цим легше погодилися б. До речі, щодо англійської мови. Пройшовся я київськими вулицями і не впізнав їх. Хоча свого часу вивчав латинський алфавіт і навіть деякі іноземні мови, тепер розумію, що це не з нами, братці, робиться? Усе нас кудиш заносить: раніше стіни будинків займали російські вивіски, а тепер уже не вгадаєш які — англійські? французькі? італійські? Виникає питання: не для чого? Щоби довести нам, невинним аборигенам, що всі ці шопи та інша заморська дивина — не для нас? Московський «інтернаціоналізм» тримає нас, українців, пробачте, за дурнів, а тепер за таких само

має нас інший «інтернаціоналізм», латиномовний?

Ними й будемо, якщо силою закону не змусимо усіх цих «шопістів» перекласти свої таємничі письмена українською мовою. До того ж так, щоб написане українською мовою було видно й з протилежного боку вулиці, аби кожен бачив, яке закордонне цабе там розташовується, а латинкою можна зазначити й дрібниці. Але такого закону ще немає.

В одній паці листів, що надійшли до редакції, доведено: в усіх наших бідах винні комуністи; у другій — що винні демократи. І в тій паці правда, і в тій не все брехня. А терзають ще й з іншої причини: хіба може депутат в українському парламенті виступати проти української державності? Хто його обрав на такий високий пост? Може, жителі Тульської чи Костромської області?.. Лішається тяжко зійтих: ех, люди-неборакі!.. Власними зусиллями прокладати собі стежку до пекла. Чи порозуміємося до наступних виборів?

Земля наша велика й багата. І живе на ній чимало різномовного люду. І кожен вважає цю землю своєю батьківщиною. І буває на ній щасливим і нещасним, бо таке вже життя. А тому виникає значиме людське бажання посприяти в тому, щоби щастя було трішки більше, а нещастя якнай-

менше. А хто це зробить? Лише ми самі та наші сусіди по будинку, по вулиці, по селу-місту, по країні. І нема різниці, хто він є — росіянин, українець чи, скажімо, татарин.

Так от по татар. Кілька років тому із див в Бахчисарі за приводу заповіли від рух хуліганів (ними виявилися татари) хлопця-українця. Це було велике нещастя для всього Криму. Саме тоді населення села, де це сталося, порушувало питання про виселення татар з району і з Криму. Для учасників тих зборів татари як люди не існували. Тоді незалежної України ще не було, ніхто не міг її закінчити: в усьому винна вона, незалежність, як тепер звикли казати, коли бачать нещастя, злидні чи ще якусь погань. Тоді було добре видно, що винна тільки імперія, яка нахабно взяла на себе Божий промисел — розпоряджатися долею народів. Чорна тінь зниклої імперії ще довго отруюватиме нашу свідомість, вливатиме на нашу думку, наші вчинки.

Українці — люди миролюбні, з усіма зможемо жити по-сусідськи, в дружбі і злагоді. Аби нам відповідали взаємністю та шанували наші закони. А різних мов в Україні нехай буде стільки, скільки треба національним меншинам. І нехай усі добре зрозуміють: українські керівники ні-ко-ли не видадуть указу чи закону, подібного до Валуєвського — не той ми народ, не з тим менталітетом. І контрбатарії для інших народів не влаштовуватимемо з тієї самої причини. Бо ми — європейці. Бо маємо тради-

ду демократичну традицію, яка починається від конституції Пилипа Орлика, а її уже близько трихсот років.

Прочитую дощ до листа Петра Івановича Мілька з Жовтис Вод Дніпропетровської області: «Як свідений націоналіст я виступаю проти виявляння української нації над іншими. Шовінізм на нашій землі не пройде. Всі нації, які живуть в Україні і в нашому місті, то мої однопородні, представники українського народу. Усі ми рівні серед рівних. Багатонаціональний народ це — як зібрання багатьох родин за одним столом на подвір'ї чи на площі в яєсах з весняних свят. Оце Омелякова сімейка і мій народ! Мова різна, проте задушена. Настрої різні, як і звичаї, як і стилі та стилі, бо принесено їх з різних кварталів, а стилі — єдині. Так і живемо в нашому місті, в нашій державі. І свого не цураємося, і «моєнастрій» сусіда поважаємо. І здобуваємося на силу, і буде в Україні порядок, і прийде добробут. І не стане кому питати із ядуchoю злостивості: «Ну, що вам дала незалежність?» Бо незалежність нам дасть усе.

Нехай усім суцям в Україні націям добре живеться. Найгірше, найтяжче в нас позаду, бо через ці великі кризи ми переповзли, з чим усі співвітчизники і хочеться привітати. Добуваємо все чесне щастя й радімо, що в нас з вами така гарна спільна земля!»

Борис СИДОРЕНКО.

Реклама

ВСЕГДА И ВЕЗДЕ

Киев

УКРАИНСКИЙ КРЕДИТНЫЙ БАНК

Предоставление кредитов юридическим лицам

в национальной и иностранной валютах под залог

Кредитование в карбованцах при наличии

иностранной валюты, находящейся на расчетных

или депозитных счетах

Кредитование клиентов под разрыв платежей

в соответствии со среднемесячными остатками

на расчетных счетах

Телефоны: 219-25-86, 244-64-77

Кредитование инвестиционных проектов

в рамках кредитной линии Европейского банка

реконструкции и развития по поддержке

малого и среднего бизнеса

Телефон 219-22-91

Депозиты от юридических лиц

в карбованцах от 40% годовых,

с ежеквартальной выплатой

(минимальный вклад 500 000 000 крб.)

Депозиты от юридических лиц в долларах США,

6-12% годовых, с различными вариантами, выплат

процентов (минимальный вклад \$ 50000)

Депозиты от частных лиц в долларах США,

6-8% годовых (минимальный вклад \$5000)

Покупка-продажа облигаций Государственного

внутреннего займа Украины (комиссия 0.5% от

суммы), консультации

Телефон 219-27-09

Консультации для клиентов банка по вопросам

банковских операций и технике осуществления

внешнеторговых сделок

Покупка-продажа валюты на УМВБ:

покупка — свыше 100 тыс. USD — 0.5%,

включая комиссию УМВБ

менее 100 тыс. USD — 0.6%,

включая комиссию УМВБ

Возможность платежа в день торгов.

продажа — комиссия не взимается.

Телефон 441-93-97

Открытие и обслуживание валютных счетов

Осуществление платежей в любую точку мира

Осуществление всех видов международных

расчетов

Применение и продажа чекс TOMAS COOK.

Киев, проспект Победы, 37.

Тел. 441-98-89. Факс 274-30-27

УКРАИНСКИЙ ПРОМЫШЛЕННО-ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КОНЦЕРН
ПРЕДЛАГАЕТ СО СКЛАДА В КИЕВЕ:

НОВЫЕ АВТОМОБИЛИ

ГАЗ, "ГАЗЕЛЬ", "ВОЛГА",
ВАЗ, УАЗ, "МОСКВИЧ"
ИЖ, автобусы ПАЗ и
автомобили VOLVO.

Реализация запасных частей 462-58-08, 462-54-70, 564-84-00

Утерянное свидетельство о
регистрации ООО «Париж»
№23527164 от 11.08.1995 г.,
выданное райгосадминистра-
цией Печерского р-на Киева,
считать недействительным.

Українська фінансово-банківська школа
при Київському державному економічному
університеті проводить набір
на заочну форму навчання за магістерською програмою
«Методи ділової адміністрації за фахом «банківський
менеджмент» та за бакалаврською програмою «Фінансовий
менеджмент» зі спеціалізації «Експерт з громадської
та банківської справи». Приймаються особи з вищою
освітою. Строк навчання — 2 роки. Видатися диплом
державного зразка. Початок занять — вересень ч. р. На-
вчання платне. Тел./факс 4463293, тел. 4417643.
Дирекція УФБШ.

**ЗВАРЮВАЛЬНЕ
ОБЛАДНАННЯ
ТА МАТЕРІАЛИ**

ПОНЕД 50 найменувань

СТКО

- ✓ дизельні агрегати АДД
- ✓ трансформатори напівавтомати
- ✓ генератори, різакі, редуктори
- ✓ спецодяг та інвентар
- ✓ електроди та дрот

Постійно реалізуємо спеціальні
експерти ОЗМ, ЦА, АНБ, Д

а також:

- ✓ протипожежне знаряддя
(вогнегасники, пожежні рукави)
- ✓ інструмент (різакі, болгарки,
буровий, електро та ін.)

м. Київ,
вул. Горького, 38; Т/044/261-08-58
261-51-11
ІЗЗ
Ім. С.О.Патона,
мистецтв. №29 факс: 227-27-26

ДЛЯ ДОМУ ТА ОФІСУ
**НАЙКРАША
СТОЛЯРНА
ФУРНИТУРА**

петлі, клямки,
шпінгалети,
замки та ін.

Гнучка система зникло

Фірма «ПЕРУН»
тел./факс: (044) 550-91-64

Англо-українська
інвестиційна компанія
с 15 мільйонів виплатив дивиденди
за перший фінансовий рік
в отді. Сербська г. Запорозжя по адре-
сам: пр. Леніна, 149; пр. 40-ліття По-
беди, 13; ул. Тургенева, 28; ул. Зап. ко-
зацества, 17-А; ул. 8 Марта, 32; ул. Тур-
генева, 29 — 1 этаж.

Омасла

Лебединського нафтемаслозавода
позначеної якості сфери змащувальними
можливостями своїм маслом,
в бочках 200 л., 100 л., 50 л.,
в канистрах 5 л., 30 л.

Ліол М-3042 (заміняє М10Г2х, М10Г2, М8Г2х) - 115 млн крб/т
Ліол М-2030 (заміняє М8В, М8В1, М8В2, М-10В) - 110 млн крб/т
Ліол М-20/3041 (заміняє М63 /12Г1, М63 /10Г1) - 164 млн крб/т,
в канистрах 5 л. - 1 млн.

Індустриальні І-12, І-20, І-30, І-40, І-50 - 80 млн крб/т.
Трансмісійні: ТАП-15В - 115 млн крб/т.

Возможна доставка масел по Україні. Форма оплати любая.
Возможен бартер на продукти харчування.
Принадлежить регіональним дилерам.
Тел. в Лебедині (05445) 6-21-19, 6-25-55
Представителі в г. Києві тел. (044) 245-4661, 245-4662
Телефони регіональних дилерів в представителі.
Сторінка на сайті "Українська" №114/115/116/117/118/119/120/121/122/123/124/125/126/127/128/129/130/131/132/133/134/135/136/137/138/139/140/141/142/143/144/145/146/147/148/149/150/151/152/153/154/155/156/157/158/159/160/161/162/163/164/165/166/167/168/169/170/171/172/173/174/175/176/177/178/179/180/181/182/183/184/185/186/187/188/189/190/191/192/193/194/195/196/197/198/199/200/201/202/203/204/205/206/207/208/209/210/211/212/213/214/215/216/217/218/219/220/221/222/223/224/225/226/227/228/229/230/231/232/233/234/235/236/237/238/239/240/241/242/243/244/245/246/247/248/249/250/251/252/253/254/255/256/257/258/259/260/261/262/263/264/265/266/267/268/269/270/271/272/273/274/275/276/277/278/279/280/281/282/283/284/285/286/287/288/289/290/291/292/293/294/295/296/297/298/299/300/301/302/303/304/305/306/307/308/309/310/311/312/313/314/315/316/317/318/319/320/321/322/323/324/325/326/327/328/329/330/331/332/333/334/335/336/337/338/339/340/341/342/343/344/345/346/347/348/349/350/351/352/353/354/355/356/357/358/359/360/361/362/363/364/365/366/367/368/369/370/371/372/373/374/375/376/377/378/379/380/381/382/383/384/385/386/387/388/389/390/391/392/393/394/395/396/397/398/399/400/401/402/403/404/405/406/407/408/409/410/411/412/413/414/415/416/417/418/419/420/421/422/423/424/425/426/427/428/429/430/431/432/433/434/435/436/437/438/439/440/441/442/443/444/445/446/447/448/449/450/451/452/453/454/455/456/457/458/459/460/461/462/463/464/465/466/467/468/469/470/471/472/473/474/475/476/477/478/479/480/481/482/483/484/485/486/487/488/489/490/491/492/493/494/495/496/497/498/499/500/501/502/503/504/505/506/507/508/509/510/511/512/513/514/515/516/517/518/519/520/521/522/523/524/525/526/527/528/529/530/531/532/533/534/535/536/537/538/539/540/541/542/543/544/545/546/547/548/549/550/551/552/553/554/555/556/557/558/559/560/561/562/563/564/565/566/567/568/569/570/571/572/573/574/575/576/577/578/579/580/581/582/583/584/585/586/587/588/589/590/591/592/593/594/595/596/597/598/599/600/601/602/603/604/605/606/607/608/609/610/611/612/613/614/615/616/617/618/619/620/621/622/623/624/625/626/627/628/629/630/631/632/633/634/635/636/637/638/639/640/641/642/643/644/645/646/647/648/649/650/651/652/653/654/655/656/657/658/659/660/661/662/663/664/665/666/667/668/669/670/671/672/673/674/675/676/677/678/679/680/681/682/683/684/685/686/687/688/689/690/691/692/693/694/695/696/697/698/699/700/701/702/703/704/705/706/707/708/709/710/711/712/713/714/715/716/717/718/719/720/721/722/723/724/725/726/727/728/729/730/731/732/733/734/735/736/737/738/739/740/741/742/743/744/745/746/747/748/749/750/751/752/753/754/755/756/757/758/759/760/761/762/763/764/765/766/767/768/769/770/771/772/773/774/775/776/777/778/779/780/781/782/783/784/785/786/787/788/789/790/791/792/793/794/795/796/797/798/799/800/801/802/803/804/805/806/807/808/809/810/811/812/813/814/815/816/817/818/819/820/821/822/823/824/825/826/827/828/829/830/831/832/833/834/835/836/837/838/839/840/841/842/843/844/845/846/847/848/849/850/851/852/853/854/855/856/857/858/859/860/861/862/863/864/865/866/867/868/869/870/871/872/873/874/875/876/877/878/879/880/881/882/883/884/885/886/887/888/889/890/891/892/893/894/895/896/897/898/899/900/901/902/903/904/905/906/907/908/909/910/911/912/913/914/915/916/917/918/919/920/921/922/923/924/925/926/927/928/929/930/931/932/933/934/935/936/937/938/939/940/941/942/943/944/945/946/947/948/949/950/951/952/953/954/955/956/957/958/959/960/961/962/963/964/965/966/967/968/969/970/971/972/973/974/975/976/977/978/979/980/981/982/983/984/985/986/987/988/989/990/991/992/993/994/995/996/997/998/999/1000/1001/1002/1003/1004/1005/1006/1007/1008/1009/1010/1011/1012/1013/1014/1015/1016/1017/1018/1019/1020/1021/1022/1023/1024/1025/1026/1027/1028/1029/1030/1031/1032/1033/1034/1035/1036/1037/1038/1039/1040/1041/1042/1043/1044/1045/1046/1047/1048/1049/1050/1051/1052/1053/1054/1055/1056/1057/1058/1059/1060/1061/1062/1063/1064/1065/1066/1067/1068/1069/1070/1071/1072/1073/1074/1075/1076/1077/1078/1079/1080/1081/1082/1083/1084/1085/1086/1087/1088/1089/1090/1091/1092/1093/1094/1095/1096/1097/1098/1099/1100/1101/1102/1103/1104/1105/1106/1107/1108/1109/1110/1111/1112/1113/1114/1115/1116/1117/1118/1119/1120/1121/1122/1123/1124/1125/1126/1127/1128/1129/1130/1131/1132/1133/1134/1135/1136/1137/1138/1139/1140/1141/1142/1143/1144/1145/1146/1147/1148/1149/1150/1151/1152/1153/1154/1155/1156/1157/1158/1159/1160/1161/1162/1163/1164/1165/1166/1167/1168/1169/1170/1171/1172/1173/1174/1175/1176/1177/1178/1179/1180/1181/1182/1183/1184/1185/1186/1187/1188/1189/1190/1191/1192/1193/1194/1195/1196/1197/1198/1199/1200/1201/1202/1203/1204/1205/1206/1207/1208/1209/1210/1211/1212/1213/1214/1215/1216/1217/1218/1219/1220/1221/1222/1223/1224/1225/1226/1227/1228/1229/1230/1231/1232/1233/1234/1235/1236/1237/1238/1239/1240/1241/1242/1243/1244/1245/1246/1247/1248/1249/1250/1251/1252/1253/1254/1255/1256/1257/1258/1259/1260/1261/1262/1263/1264/1265/1266/1267/1268/1269/1270/1271/1272/1273/1274/1275/1276/1277/1278/1279/1280/1281/1282/1283/1284/1285/1286/1287/1288/1289/1290/1291/1292/1293/1294/1295/1296/1297/1298/1299/1300/1301/1302/1303/1304/1305/1306/1307/1308/1309/1310/1311/1312/1313/1314/1315/1316/1317/1318/1319/1320/1321/1322/1323/1324/1325/1326/1327/1328/1329/1330/1331/1332/1333/1334/1335/1336/1337/1338/1339/1340/1341/1342/1343/1344/1345/1346/1347/1348/1349/1350/1351/1352/1353/1354/1355/1356/1357/1358/1359/1360/1361/1362/1363/1364/1365/1366/1367/1368/1369/1370/1371/1372/1373/1374/1375/1376/1377/1378/1379/1380/1381/1382/1383/1384/1385/1386/1387/1388/1389/1390/1391/1392/1393/1394/1395/1396/1397/1398/1399/1400/1401/1402/1403/1404/1405/1406/1407/1408/1409/1410/1411/1412/1413/1414/1415/1416/1417/1418/1419/1420/1421/1422/1423/1424/1425/1426/1427/1428/1429/1430/1431/1432/1433/1434/1435/1436/1437/1438/1439/1440/1441/1442/1443/1444/1445/1446/1447/1448/1449/1450/1451/1452/1453/1454/1455/1456/145

Портрет

Нотною доріжкою — прямо до сердець

МАБУТЬ, розповідь про заслуженого дітяч мистецтва України композитора Олександра Красотова годилося б розпочати з його недавнього ювілейного вечора. Та краще почну з авторського концерту його вихованки — молодого композитора Людмили Самодавої. Людмила, схоже, боялася виносити на суд земляків свої твори. Насміялася, аж як побачила реакцію слухачів за кордоном — у Мексиці та Фінляндії. І ось — аншлаґ і кошти...

ваність. Навіть він, відомий, те відчув: написав ось оперу про давню історію рідного міста, та коштів, аби дати їй путівку в широкий світ, — катма.

І все ж Красотов вярну у майбутнє мистецтва, українського — зокрема. У нас, вважає, для того є добра основа — талановиті автори й виконавці, є вільні слухачі.

Ну, а щодо ювілейного вечора, присвяченого 60-річчю О.Красотова, то там було все, що буває у таких випадках: твори самого Олександра Олександровича, музика його учнів, теплі слова ваячності, оплески... А ще була третя можливість для батька бачити і чути серед виконавців і своїх Олю-Оленку.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімку: композитор Олександр Красотов.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Сам Красотов — композитор від Бога. Його симфонії, опери, ораторії, навіть музики й пісні сповнені глибокого смислу. Недарма їх беруть до виконання всесвітньо відомі диригенти; його твори ставали переможцями на міжнародних конкурсах у Німеччині, Японії.

З огляду на свої уподобання й переконання навчав студентів консерваторії професор Олександр Красотов. «Прагну того, — каже він, — аби ставилися вони до музики осмислено й відпові-

дально». І саме це, передусім, професор цинув у Самодаєву. І задоволений він Юлією Гомельською, ще однією ученицею, котра, ведучи композиторський клас у музичній школі імені Сталінського, наслідувала педагогічні принципи Красотова. Саме Юлія, до речі, прилучала до композиторства дочку Красотова — Олю-Оленку.

Так, він знає, яка вона не легка — композиторська доля. А нині — й поготів: у творчій людини немає більшого болю, аніж незатребу-

Про те, що було і буде

Рут навела «паперовий міст»

У приміщенні музею кубинської діаспори, що у Чернівцях, відбулася прем'єра відомої багатьма міжнародними преміями документальної кінострічки «Паперовий міст» австрійки Рут Беккерман. Це — фільм-роздум про долю євреїв в Східній Європі.

Прем'єру організували посольство Австрії в Україні та Чернівецький громадсько-культурний фонд.

Чернівці.

Василь БАБУХ.

Український гумор, як наваристий борщ

Так вважають Володимир Данилець та Володимир Моїсєнко, відомі в народі на прізвисько «кролики». Їхня кар'єра починалася з таких собі анекдотів, які розповсюдили у тісному колі друзів. Критики твердять, що після Шпєтєля і Таралупки Україна не знала артистів такого рівня. За визнанням Євгена Ребейніса, художнього керівника нині популярного дуєту, два Володимири більше 10 років, засадувши рукава, працювали над іміджем і репертуаром, тому цілком заслужили лаври і, зокрема, кубок Аркадія Райкина. Зараз гумористи зважилися на новий сольний концерт, з яким вони нещодавно виступили в Міжнародному центрі культури і мистецтва.

Гроші, отримані за виступ, «кролики» планують спрямувати на допомогу сім'ям міліціонерів, які загинули у мирній справі. До працівників органів внутрішніх справ у артистів особливе ставлення. Тому спеціально для червоного виступу вони підготували новий «міліцейський» номер.

Київ.

Наталка ПЕТИХ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЦА.

Природа жартує копіями

Конкурс близнят відбувся у Харкові і запам'ятався не лише його учасникам, а й численним глядачам, які стали свідками веселих розіграшів, почули чимало цікавих історій з уст людей, що як дві краплі води схожі одне на одного.

На знімку Сергія ДОЛЖЕНКА (Україном): трирічні Мона та Ліза Абу, які отримали приз глядацьких симпатій.

«Рейв експансія» штурмує столицю

21—22 червня у київському клубі «Playoffs» відбувається презентація нового музичного проекту під агресивною назвою «Рейв експансія». Відтепер шовіністичного організатора цієї акції — сам клуб при стіночому готелі «Ліонді» і фірма «Western Tandem» — розважатимуть київську публіку та гостей столиці новинками діджеєвської майстерності з близького і далекого зарубіжжя. «Першопрохідцями» проекту стануть ведучі московських дискотек.

Ольга ВІТЕР.

Погода на вихідні

22 червня в Україні переважно без опадів, лише у північних областях та на заході короткочасні дощі. Температура вночі — 13—18 градусів, вдень — 27—32 градуси.

23 червня на більшій частині утримається суха спекотна погода, лише у західних областях деяка температура знизиться до 21—26 градусів.

На Київщині в суботу млизна хмарність. Вдень невеликі дощі. Температура до 32 градусів. У неділю погода суттєво не зміниться. Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз на 24—30 червня

ОВЕН (21.03 — 20.04). Намагайтеся протягом усього тижня бути в курсі подій. Уникайте ситуацій, коли емоції стануть неконтрольованими. Результат ваших зусиль може проявитися у суботу.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 — 20.05). Протягом цього тижня ви можете досягти максимальної продуктивності праці. Найсприятливіші дні — понеділок, вівторок і неділя. Ти, хто народився в середині травня, можеш у суботу зазнати незвичайних відчуттів, якщо не станеш опиратися коханню.

БЛИЗНЮКИ (21.05 — 21.06). Сприятливий для тебе тижень ви повинні використати максимально. Проблеми можна буде вирішувати натиском. Багато що залежатиме від ваших організаційських здібностей і від уміння зробити перепочинки у слухний момент.

РАК (22.06 — 21.07). Для вас найсприятливіша середина тижня, тому основні навантаження не плануйте з понеділка. Сентиментальний роман чи кіносериал дозволить вам добре відпочити після роботи. Багато хто з вас чутливий до повного місяця, який починається в кінці тижня.

ЛЕВ (22.07 — 22.08). Найкращим використанням часу для Лева є вихід у світ. Тому намагайтеся відвідувати виставки, театри, запрошуйте гостей додому. Умовою вашого успіху буде відмова бути об'єктивним, не піддаватися негативним емоціям.

ДІВА (23.08 — 22.09). Все, що чинитимете, має бути досконалим вибором. Не витрачайте сили на те, що не є необхідним. Особливо щодо п'ятниці та суботи. Найнесприятливішим днем тижня об'являється для вас неділя. Дайте собі можливість відпочити з деяким шиком.

ТЕРЕЗИ (23.09 — 22.10). Спробуйте з самого початку тижня влаштувати свої справи таким чином, щоб вони не забирали у вас надто багато сил. Ваші рішення повинні бути раціональними. У п'ятницю емоційність може мати незворотні наслідки для тих, хто народився у вересні. Ти, хто народився в середині жовтня, найбільших успіхів можете досягти в суботу.

СКОРПІОН (23.10 — 22.11). Для тих, хто народився в жовтні, настає сприятливий тижень, коли вони можуть позбутися всього, що їх мучить. Ваші інтелектуальні здібності вам у цьому допоможуть. Відпочити і розслабитися допоможе читання політичних детективів.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 — 21.12). Ваші успіхи обумовлені організаційським талантом. Розширення ваших можливостей найімовірніше за рахунок конкурентів. Відносно сприятливою середина тижня, коли ви зможете більше довіритися своїй інтуїції.

КОЗЕРОГ (22.12 — 20.01). Будете досить уважні до свого самопочуття, бо приховані захворювання можуть виявитися саме зараз. Не нехтуйте профілактичними заходами, особливо, якщо ви багато працюєте.

ВОДОЛІЙ (21.01 — 19.02). Найдаліший час припадає на початок тижня. Середя і четвер можуть пред'являти до вас додаткові вимоги. У ці дні менше покладайтесь на свої почуття.

РИБИ (20.02 — 20.03). Чим менше ви виявлятимете самотійність, тим більших успіхів зможете зажити. Важливу роль може відіграти ваша інтуїція, а спроби діяти штурмом, можливо, призведуть до того, що ваше самолюбство постраждає. Найсприятливіший час — середина тижня.

Афіша вихідних днів

● **Київ**
Національна опера: субота — опера Р. Вагнера «Лоєнґрін»; неділя — опера М. Лисенка «Наталка Полтавка».

● **Національний російський драматичний театр імені Л. Українки**: неділя — комедія Р. Шерідана «Школа скандалу».

● **Театр «Колесо»**: субота, неділя — комедія І. Жаміака «Азала».

● **Одеса**
Академічний театр опери і балету: субота — опера П. Чайковського «Іоланта» (о 18 год.); неділя — балет Р. Шедрина «Горьокіно» (о 12 год.), опера Дж. Верді «Травіата» (о 18 год.).

● **Театр музичної комедії імені М. Водяного**: субота — концерт М. Шуфутинського; неділя — музична казка Б. Савельєва і А. Хайта «День народження кота Леопольда» (об 11 год.).

● **Сімферополь**
Кримський російський академічний театр імені М. Горького. Основна сцена: неділя, «Земне життя припошило до половини» А. Арбузова. Філіал: субота — «Лавка» О. Гельмана (о 18 год.). Початок вистав о 19 год.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252049, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

● ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
● Рукописи не повертаємо.
● Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

● За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
● Редація не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
● За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російськими мовами. Індекс 60955. Тираж 344041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0. Зам. 0311112.